

Egyházközségi Levél

ALBERTFALVI SZENT MIHÁLY PLÉBÁNIA

XXXVIII. évfolyam

2024. Karácsony

Ima

Isten karácsonyán
áldjon meg téged a Magasságos,
aki mélységeinkbe szállt,
hogy mindig érezd és tudd:
nem vagy soha egyedül!

Isten karácsonyán
áldjon meg téged az Irgalmas,
aki fölemel és magához von,
hogy teljes szívvel hidd:
életedet szeretetében őrzi!

Isten karácsonyán
áldjon meg téged az Igaz,
aki igaz emberré formál téged is,
hogy megismerhesd
felelős szabadságod ajándékait!

Isten karácsonyán
áldjon meg téged a Szent,
aki hatalmasan cselekszik általad is,
hogy ámulva csodálkozhass
és életed teljes lehessen
az Ő örömeivel!

(Karácsonyi áldás Varga Gyöngyi: Élők földje
című áldáskönyvéből)

Beköszöntő

Munkába menet rendszeresen a Szerémi úton egy tenispálya kerítésének lábuzatán üldögélő hajléktalanok előtt visz az utam. Reggelente, de munka után is látom őket, ahogy egyedül, vagy többen ülnek, néznek maguk elé, vagy beszélgetnek és isszák az italukat, szívják a cigit. Arcukba vésődött, hogy évek, évtizedek óta így élnek.

Ítélező gondolataim támadnak ilyenkor: *micsoda naplopók, az ital rabjai*. De – talán az útközben mondott rózsafüzérek hatására – lassan megláttam bennük azt is, hogy micsoda megtört, reményvesztett emberek. Valami összetörte őket, és azóta elhiszik magukról, hogy értéktelenek.

Be kell látnom, hogy az én életem egyensúlya is törékeny. Egy váratlan tragédia engem is bármikor összetörhet. Mi az, ami megóv attól, hogy én is ilyen reményvesztett ember legyek? Mibe kapaszkodnék? Mi az én reményem?

Ferenc pápa a most kezdődő jubileumi év témájának a *reményt* választotta. Egy egész évünk lesz rá, hogy arról gondolkodjunk: mi-
ben is áll a mi reményünk?

Te miben reménykedsz? Törékeny dolgokba kapaszkodsz, vagy van egy biztos pont az életedben? Karácsonyi lapszámunk írásain keresztül Jézus keresi az utat hozzád, hogy biztos reményt adjon a szívedbe.

Schwarzkopf Bálint és Orsi

Tartalom

4

Ajtót nyitottam előtted

Henrik atya

7

Međugorjében 43 év után

Fejes Imre és Ági

10

A remény zarándokai

Szakácsné Ujházy Mária (Mickó)

14

Számvetés

Bene Lajos

17

Házass est

Bajnokné Horváth Ildikó

18

Álmom AlbertFALVÁRÓL

Miks Imre

20

Beszélgetés a Laudato si' enciklikáról

Romhányi László

23

Jézus Krisztus, a túlcsonduló szeretet

Molnár Cecília

24

A Gyűrík Ura és a kereszténység

Maráz Kristóf

30

A mesterlegény temploma

avagy az adakozó bútorgyáros

Dr. Máté Róbert

- 34** **Egyházművész kapott emléktáblát Újbudán**
Dr. Bató András
- 39** **Forradalom gyerek szemmel**
Dr. Bató András
- 42** **Katalin-bál**
Schwarczkopf Bálint
- 44** **Itt járt a Mikulás!**
Schwarczkopf Bálint
- 46** **Beszélgetés Erdő Péterrel**
az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola 7. és 8. évfolyamos diákjai
- 50** **Szentek az óvodában**
Kovács-Rokolya Boglárka
- 52** **Gyereksarok**
Schwarczkopf Orsolya
- 54** **Plébániánk programjai**

Egyházközségi Levél

Megjelenik:

évente négyszer: húsvétkor, Úrnapján, Szent Mihály napján (búcsúkor) és karácsonykor

Kiadja:

Albertfalvi Római Katolikus Egyházközség
1116 Budapest, Bükköny u. 3.

Felelős kiadó:

Dr. Gável Henrik plébános

Alapító szerkesztő:

Kiss Gábor

Szerkesztők:

Schwarczkopf Bálint és Orsi

Rovatvezetők:

Bene Lajos, Fejes Miklós, Gável Henrik,
Hamada Gabriella, Kiss Gábor, Kiss István,
Makrai Ákos, Medgyessy Ferenc, Szakácsné
Ujházy Mária és Szóts Miklós

Lektorálás:

Magony-Biró Kata és Magony Andor

Fotók:

Tomka Ildikó, Ágh József, www.pixabay.com,
www.unsplash.com, Internet

Nyomdai munkálatok:

VAREG Nyomda Kft.

Elektronikus kiadás:

A www.albertfalviplebania.hu weboldalon
Letöltés/Egyházközségi levelek menüpontjában található

Következő lapszámunkba
2025. március 23-ig
várjuk írásaitokat az
egyhazkozsegilevel@gmail.com
címmre.

Az ünnep üzenete

Ajtót nyitottam előtted

”Nézd, ajtót nyitottam előtted, senki nem tudja bezárni.” (Jel 3,8) – olvashatjuk a megdicsőült Úr szavait, amit az egyik kis-ázsiai egyházközösséghez intéz János apostolon keresztül a Jelenések könyvében. Az a Jézus szól itt hozzánk, aki önmagát egyszer ajtónak nevezte, és ezzel a képpel arra utalt, hogy rajta keresztül ismerhetjük meg az Atyát és általa részesedhetünk a számunkra elérhetetlen isteni életben. De mit is jelent valójában ez a kép?

Mint tudjuk, ez év karácsonyán, Urunk születésének éjszakáján nyitja meg a Szentatya, Ferenc pápa a Szent Péter-bazilika szent kapuját, és ezzel ünnepélyesen kezdetét veszi az általa meghirdetett 2025-ös jubileumi szentév, és 2026. január 6-án ugyanezen kapu bezárásával zárul majd ez a kegyelmi időszak. Mit üzen nekünk ez a 25 évente visszatérő lelki esztendő, mit rejt magában ez a jubileum?

Már az ószövetségi nép életében is jelen volt egy ilyen, 50 évente visszatérő szent időszak, amikor a nép tagjai afelett „jubiláltak”, vagyis ujjongtak, hogy mindenki visszakapta esetlegesen elkobzott, vagy elveszített birtokát, a szolgaságba hurcoltakat felszabadították és visszatérhettek családjukhoz, még a föld és a rajta dol-

gozó jószág is pihenőt kapott abban az esztendőben. Egyszóval, Isten rendeléséből szabadságot ajándékoztak egymásnak, és egyben megünnepelték Isten felszabadító jószágát. Ez az év emlékeztette őket arra, hogy semmilyen rendelkezés vagy szokás, semmilyen emberi ítékezés nem örök, csak Isten irgalma az. Ami elől idővel elzárkóztak az emberi szívek, azelőtt 50 év múltán ismét kaput nyitott az Úr.

„Kapuk, nyíljatok meg, táruljatok fel örök kapuszárnyak! Bevonul a dicsőség Királya!” (Zsolt 24,9). Ezekkel a felkiáltásokkal lépett be a jeruzsálemi templomba zarándokló nép, midőn Isten színe elé akart járulni. A feltárlkozó templomkapu egyben annak az isteni önfeltárlkozásnak előképe lett, amikor Isten, a mi mennyei Atyánk ismét eget bontott a fejünk fölött, és a bűneink miatt bezárult ég kapuit újra megnyitotta, midőn elküldte közénk a Fiát. Egy kiválasztott és szűztiszta teremtményének emberségén át, Mária által lépett a világba az irgalmat hozó Fiú, aki már nyilvános működése kezdetén meghirdette az Úr kegyelmének esztendjét. Mária is kapu lett, a „menny boldog kapuja”, akin keresztül Isten belépett a mi életünkbe.

Az Istenember, Jézus, pedig ajtónak nevezvén önmagát arra hív, hogy általa beléphessünk Isten csodálatos életébe.

Talán most már értjük, hogyan kapcsolódik össze a szentévi kapu megnyitása és a karácsony titka. Az idei karácsonnyal új lehetőségeket kínál fel nekünk az isteni Irgalom, hogy az egyházunk által megszabott keretek, a szentévi búcsúra vonatkozó feltételek által átlépjünk ezen a lelki kapun, és ezáltal a lelki felszabadulás és gyógyulás eseményét megélhessük.

Ajtók és kapuk nyílhatnak meg előttünk, ha hagyjuk Istent közel jönni hozzánk ebben a szentévben.

A karácsonyi történet, a kis Jézus születése nem egy bájos, gyermekeknek szóló történet csupán, hanem annak az Istennek a közelségét hirdeti, aki egyé akar válni teremtményével. Isten annyira szeret téged, hogy egyé akar válni veled! Nyiss ajtót, tárd fel szíved kapuját az Érkező előtt, majd engedd, hogy önmagán keresztül beléptessen téged az ő világába, ahol megtapasztalhatod az ő soha el nem múló szeretetét!

A szentévi kapu kitarul és egy éven át fogadja a rajta keresztül a Szent Péter-bazilikába betérni vágyókat.

Az isteni Ajtó, Jézus istenemberi Szíve nyitva áll, hogy aki csak akar, általa az irgalom Atyja elé léphessen.

Az ajtódnál állok és kopogok. Ha ajtót nyitsz nekem, bemegyek hozzád. – szólít meg az Úr szintén a Jelenések könyvében. Ne szalaszd el ezt a nagy lehetőséget! Itt a változás nagy lehetősége, itt van az Úr kegyelmi ideje!

Szívből kívánom, hogy megtapasztalhassátok ennek a nyitott Ajtónak a kegyelmileg átalakító erejét! Induljunk el együtt, hogy átlépve a kapun új életre leljünk! Szeretettel és imádsággal:

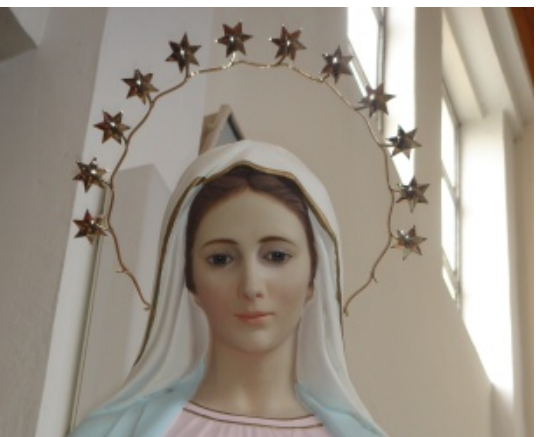
Međugorjében 43 év után

Október 21-26. között Međugorjében jártunk feleségemmel, a Kemenes Gábor atya által szervezett és vezetett, már tradicionálisnak számító nemzeti zarándoklaton.

Međugorjéről szinte az első jelenéskéntől fogva tudtunk, de még sosem mentünk el oda. Szeptember elején az Alfa-híreken olvastam, hogy indul ez a zarándoklat. Elgondolkodtam rajta. Pár hét múlva az Elizeus karizmatikus közösség egy imaalkalmán, miközben imádkozott valaki felettem, azt az ismeret szava üzenetet kaptam, hogy jó lenne, ha a Szűzanyával szorosabbra vonnám a kapcsolatomat. Abban a pillanatban megértettem, hogy ezen a zarándoklaton a helyem. Mária hív, vár rám!

Hat busz indult. Az egyik, dugig tömve, Miskolcra jött. A buszon Gábor atya közölte, hogy ez nem egy kirándulás, hanem zarándoklat. Mária hívott mindnyájunkat. Útközben egyenként odahívott mindenkit a mikrofonhoz, hogy elmondjuk, ki miért megy Međugorjéba. Érdekes, és néha megható, vagy megrendítő közléseket hallhattunk. Gábor atya nagyon jó, közvetlen légtört tudott teremteni, ami az egész zarándoklat alatt csak növekedett (szerintem ezt a képességet karizmaként kapta). Sokat imádkozott, imádkoztunk és énekeltünk.

Az első nap reggel a templom melletti II. János Pál-nagyteremben az ott tartózkodó magyaroknak volt szentmise. Kb. 4-500-an voltunk.

A legfiatalabb atya, egy huszonéves, Keszthelyen szolgáló káplán mondta a misét. Mise után megszólítottam. Elmondta, hogy reggel a templom mellett beszélgetett, és a mellette elhaladó Gábor atya odaszólt neki: „*Te mondod a misét.*” Ő szabadkozott. Gábor atya egy pillanatra megállt. „*Ez nem kérés.*” – mondta mosolyogva és továbbment. A fiatal atya nagyon boldog volt, hogy – ahogy a mise lelegején mondta – „*mindenki Gábor atyjája*” vele mondatja a szentmisét.

A szinte járhatatlan, köves úton a rózsafüzért imádkozva felmentünk a Jelenések hegyére, ahol a Mária-szobornál mindenki a Szűzanya elé tette a kéréseit, háláját, köszönetét és azokat, akik a közbenjárását kérték. Délután elmentünk egy Amerikából odaköltözött házaspárhoz, akik elmesélték nem egyszerű megtérésüket. A férfi egy gazdag autókereskedő volt, aki előtte a szó szoros értelmében a pénzt tartotta Istennek.

Esténként a templom előtti nagy téren zajlott a program. Öt órától két rózsafüzér, hattól szentmise, kegytárgyak megáldása, szentségimádás, vagy ima gyógyulásért nyolc óráig. Az ottani ferences atyák a szentmisében mindig megemlékeztek az aznapi szentekről, október 23-án Kapisztrán Szent Jánosról, 25-én a magyarok szentként tisztelt első püspökéről, Boldog Mórról.

Pontosan tudják, hogy kik ők!

Október 23-án egy nagyon komoly és bensőséges ima és hálaadás volt hazánkért, nemzetünkért, és az '56-os forradalomért Gábor atya vezetésével, az összes magyar pappal együtt. Úgy láttam, hogy az ukrán zászlóval érkezők közül is többen bejöttek a nagyterembe.

Ellátogattunk a Cenakolo Közösség ottani házába. A közösséget az olasz Elvira Petrozzi nővér alapította 1983-ban az utat tévesztett, reményvesztett, kábítószerfüggő fiataloknak. Két jóvágású fiatalember beszélt az előző életéről, és a jelenlegi közösségi életükről. Igen érdekes és lebilincselő volt. Látszott rajtuk, hogy teljesen rendbe jött az életük, boldogok és kiegyensúlyozottak. Egész nap dolgoznak, közben napi négy rózsafüzért imádkoznak! Ők megélik azt, hogy az imáról nem beszélni, tanulgatni kell, hanem csinálni!

Majd felmentünk a Križevacra, a Nagy Kereszt hegyére, amire kétszer olyan nehéz felmenni, mint a Jelenések hegyére. Ott keresztút van, azt végeztük. Megható volt látni idős embereket, akik bottal, nehezen, de feljöttek. Ezt már nem is mindenki vállalta. Lefelé többen segítettük őket. Négyen elestek, de semmi bajuk sem lett. Aki látta azt a köves ösvényt, az tudja, hogy már ez is egy csoda volt. Lehet, hogy Valaki vigyázott rájuk?

Utolsó nap elmentünk Međugorjétól kissé távolabbra, Tihaljinába, ahol az a híres szobor van, amire azt mondták a látnokok, hogy a legjobban hasonlít arra, ahogy ők a Szűzanyát látják. Nagyon komoly tanítást és szentségimádást tartott az ottani plébános atya, aki az első jelenések idejében 12 éves volt. Több zarándokcsoport áldást kért/énekelt reá.

Az utolsó este egy ferences atya mondta a szentmisét. A Szűzanya egy, az első időkben elhangzott üzenetét idézte, ami mostanában lett aktuális, hogy mennyire támadják és meg akarják semmisíteni a CSALÁDOT. Kiemelte, hogy a Szűzanya már akkor kérte, hogy minden család, minden nap imádkozza a rózsafüzért, és akkor a gonosz semmit nem tud tenni a családok ellen. Legyen időnk rá minden nap! A világban mindennek van helye, csak az Istennek nincs. Meg is van az eredménye, főleg a nyugati országokban. Akkor értettem meg, hogy miért hívott a Szűzanya. Tenni fogom, amit kér tőlem, tőlünk.

Hazafelé a buszon Gábor atya kiemelte, hogy amit Međugorjében kaptunk, vagy kapunk, azt nem azért kapjuk, hogy magunknak tartsuk meg, hanem hogy használjuk!

Dicsőség az Úrnak! Hála és köszönet Máriának! Köszönet Kemenes Gábor atyának és a segítőinek!

Fejes Imre és Ági

A remény zarándokai

„Az Istent szeretőknek minden a javukra válik.”

A szentévek eredete az Ószövetségig vezethető vissza. Mózes törvénye a „nagy örömnep évét” írta elő a zsidó nép számára. „Szenteljétek meg az ötvenedik esztendő, és hirdessenek felszabadulást az ország minden lakosának. Legyen az nektek örömnep: hadd jusson hozzá újra mindenki a birtokához, és hadd térjen vissza mindenki a nemzetségéhez. Örömnep legyen számotokra az ötvenedik esztendő! Ne vessetek, és ne arassátok le, ami az aratás után kihajtott; a metszetlen szőlőt ne szüret-

teljétek le! Mert örömnep az, tartásatok szentnek! A mezőről egyétek annak termését! Az örömnep ebben az esztendejében jusson hozzá mindenki a birtokához.” (Lev 25, 10-13)

Krisztus utáni korunkban az első jubileumi évet 1300-ban hirdette meg VIII. Bonifác pápa azzal a szándékkal, hogy a kereszténység századfordulóinak ünnepe lesz. Az 50 évenkénti jubileumi évet VI. Kelemen rendelte el, VI. Orbán minden 33. évre tette, majd II. Pál pápa vezette be a 25 évenkénti jubileumi évet.

A szentévek célja a Krisztusba vetett hit elmélyítése. Ennek megfelelően Ferenc pápa a 2025. évre meghirdette a 27. rendes szentévet. Ennek motója: A remény zarándokai. Éppen most, karácsony szent estéjén nyitja meg a Szentatya a Szent Péter-bazilika szent kapuját, majd sorban a többi római bazilikák kapuit.

Az előttünk álló szentévben a mottónak megfelelően a keresztény reményről szóló elmélkedésre hívlak benneteket. Közös gondolkodásunk alapja a Biblia.

Reményünk mindig valamire irányul. Reménységünk mindig egy vagy több ígéretre épül, reménykedünk az ígéret beteljesedésében. Tehát a remény egy út, egy zarándoklat az ígéret, és annak beteljesedése között. És ez a remény mindig kezén fogva jár a szeretettel teli hittel, bizalommal. Bízunk az ígértetevőben, hogy beváltja szavát. Ezen öt fogalom:

ígéret – hit, remény, szeretet – beteljesedés

mentén elmélkedünk.

Gondolkodásunk három alappilléren nyugszik: **ószövetségi ígéret, jézusi beteljesítés, saját lelki zarándoklatom.**

A Szentírás első lapjain olvashatjuk az első ígéretet. Ósevangéliumnak is szoktuk nevezni, mivel Jézus megváltó művét jövendőli. Ezt mondja az Úristen a jégónak:

„Ellenkezést vetek közéd és az asszony közé, a te ivadékod és az ő ivadéka közé. Ő széttiporja fejedet, te meg a sarkát veszed célba.” (Ter 3,15)

A Jóisten azt szeretné, hogy az ember saját akaratából válassza őt, saját akaratából bízzuk magunkat az Ő szeretetére. Ezért állította próbatétel elé Ádámot és Évát. Sajnos az első emberpár – ahogy azóta mindannyian gőgös önzésünkből adódóan – a Sátán csábításait választja, aki azonnali, de múló örömeket ígér. Nem bízunk Isten örök boldogságot adó ígértében. Mire feleszmélünk, már elvesztettük az Atya megszentelő kegyelmét. De Ő még ekkor sem hagy magunkra, féltve őriz bennünket, ad időt megtérni. Ugyan bűneinknek következménye van, de Isten végtelen szeretetében megígéri Fiának eljövételét, aki majd helyreállítja az eredeti rendet. Ekkor kezdődött el az emberiség nagy Adventje, a reményteli várakozás az Úrjövetre, a 4000 éves zarándoklat az ígéret beteljesedése felé.

A várakozás közben sokszor megerősíti ígértét, egyre többet elárulva Fia eljövételéről, hogy ha bekövetkezik, felismerjük őt. Alkalmos időben Jézus megtestesült, és amikor eljött az Ő órája, kereszthalálával beteljesítette az isteni ígértet. Széttiporta az ördög fejét, legyőzte őt. Már nincs hatalma fölöttünk, csak próbálkozik, sarkunkat mardossa, nem képes elfogadni bukását.

A Jóisten ugyan még engedi, hogy megkísértsen, elcsábítson, de csupán azért, hogy valami sokkal jobb szülessen belőle. Ahogy engedte Fiának, Jézusnak kínszenvedését és kereszthalálát, hogy abból a megváltás műve virágozzék ki, úgy engedi a mi megkísértésünket és botlásainkat, hogy valami sokkal nagyszerűbb kegyelmi ajándék váljék belőle.

Szent Pál szavaival élve: *„Az Istent szeretőknek minden a javukra válik”* (Róm 8,28).

Jézus megváltó művével beteljesítette az ígéretet: kiengesztelte az emberiséggel az Atyát, és értelmet, értéket adott a szenvedésnek és az odaadott életnek.

Mi már Krisztus világosságában élünk, ismerjük tanítását, hallottuk a kereszten kimondott szavát: *„Beteljesedett.”* (Jn 19,30) Fogadjuk el irgalmasságát és igazságosságát – e kettő elválaszthatatlan egymástól. Bűnbánattal kérjük bocsánatát, mint tékozló fiai, kiáltunk segítségért, mint elveszett bárányai!

Egyet kér: bízunk az Ő szeretetében, higgyük el, hogy minden körülmények között az üdvösségünket akarja.

Ne akarjunk okosabbak lenni, ne szakítsunk a jó és rossz tudásának fájáról!

A szentév elején tisztítsuk meg lelkünket, gondolkodjunk el döntéseinken, tudom-e a jót, vagy a még jobbat választani? Hiszem-e, hogy az Ő megoldása jobb, még akkor is, ha különbözik az én elképzelésemtől? Merem-e az Ő tenyerébe huppanni, merem-e teljesen rábízni az életem?

Induljunk el a szentév zárandokútján, nyissuk ki mi is lelkünk szent kapuját

az Úr Krisztus előtt, hogy beáradhasson a remény és a bizalom kegyelme!

„Gyűjtsen lelketekben világosságot, hogy megértsétek, milyen reményre hívott meg benneteket, milyen gazdag az a felséges örökség, amely övé a szentek között.” (Ef 1,18)

Mindehhez szolgáljon segítségül a jubileumi év imádsága:

**Atyánk, aki a mennyekben vagy,
a hit, amelyet fiadban,
Jézus Krisztusban,
a mi testvérünkben adtál nekünk,
és a szeretet lángja,
amely kiáradt szívünkbe
a Szentlélek által,
ébressze föl bennünk
országod eljövételének
áldott reményét!**

**Kegyelmed alakítson át minket
az evangélium magvainak
tevékeny földműveseivé,
hogy az emberiség
és az egész világmindenség
bizakodóan várja
az új eget és az új földet,
amikor a gonosz hatalmai
már legyőzettek
és örökre felragyog
a Te dicsőséged!**

**A jubileumi Szentév kegyelme
élessze fel újra bennünk,
a reménység zárandokaiban,
a mennyei javak utáni vágyakozást,
és árássa el az egész világot
Meváltónk örömeivel és békéjével!**

**Örökké áldott Isten,
tiéd legyen a dicsőség és a dicséret
mindörökké!**

Ámen.

Mickó

Számvetés

Karácsonyhoz közeledve óhatatlanul is felvetődik az elmúlt év értékelése. Mit hozott, mit adott nekünk ez az időszak, de ennél talán még fontosabb kérdés az, hogy mi mivel járultunk hozzá céljaink teljesítéséhez. A Karitásznak szempontjából nyugodt évet zárunk. Nem volt világvárvány, nem volt menekültáradat, nem volt olyan rendkívüli esemény, ami eltért volna a korábbi években megszokottaktól. Csendben végeztük a feladatunkat.

Albertfalva családok közösségei a Karitásznak szolgálatába bekapcsolódva minden csütörtökön elhozták a maradék pékárut a Buda Pékségből. Egy csütörtök sem maradt ki. Minden péntek reggel fél 8-kor kint állt az asztal a templom előtt. Ákos atya hirdette az evangéliumot, megáldotta a pékárut, a tartós élelmiszert és az összegyűlteket. A pékárú mellett más tartós élelmiszert, tésztát, cukrot is osztottunk, hideg időben forró teával kínáltuk a szegényeket, szeretetteljesebb kifejezéssel élve vendégeinket. Vannak köztük hajléktalanok is, akiknek nincs konyhájuk. Nekik készétel konzervet adunk.

Vendégeink minden péntek reggel egyre többen vannak. Ők korábban magányos, gyökértelen nélkülözők, vagy csak egyszerűen egy kenyérre, egy jó szóra rászoruló emberek voltak. A pénteki alkalmak, az egymással és az evangéliummal történő rendszeres találkozás összekapcsolta őket, közösséget kovácsolt belőlük. Megünnepeztük azt, akinek születésnapja volt. Vigasztaltuk azt, aki elveszítette szerettét. A közösség tagjai egymást is segítik, amiben tudják. Most már nincsenek egyedül. Többségük eleinte az utca túlfelén várta az ételosztást. Sokan elfogadták Ákos atya invitálá-

sát és inkább a templomban várakoznak. Közülük többen már a szentmise elejére jönnek, hogy részt vegyenek rajta.

A pénteki élelmiszerosztások mellett, szokásainkhoz híven húsvétkor és karácsonykor nagyobb csomag élelmiszerral és tisztítószerrel támogatunk körülbelül harminc albertfalvi családot. Ők általában nincsenek olyan nehéz helyzetben, mint a pénteki vendégeink, de egy-egy bevásárlásnyi segítség sokat jelent nekik a mindennapokban, lehetővé teszi, vagy megkönnyíti nekik az ünneplést.

Októberben több tonnányi ruhát, cipőt, játékot gyűjtöttünk, amit Sarkadra szállítottunk. Az adományokat az ottani karitászcsoport osztotta szét a helyi szegények között. A játékokból, gyerekholmikból máshova is jutott: a székelyhídi gyermekotthonnak és a bajóti karitászcsoportnak is szállítottak lelkes önkénteseink egy-egy autónyi adományt. A pénteki élelmiszerosztásra járó hajléktalanoknak és a legszegényebb családoknak is jutott cipő, kabát, gyermekruha a gyűjtésből. Egy ilyen akció rengeteg erőt igényel. Több tonnát kell megmozgatnunk, ami meghaladja karitászcsoportunk tagjainak teljesítőképességét. Plébániánk ifjúsági hittan csoportjának fiataljai és szülei, valamint a Derzsi utcai Szent Mihály Otthonban lakó Váradí Balázs lelkesen segítettek a pakolásban, csomagolásban.

A kamiont sem tudtuk volna felpakolni a hívek segítségével.

Nemcsak nagy akciókban, hanem egyedi krízishelyzetekben is megpróbáltunk segíteni. Egy pár cipő, egy takaró, egy doboz gyógyszer nem nagy érték annak, akinek van. Akinek viszont nincs, annak hatalmas segítséget jelent a szükség idején. Egy kétgyermekes családnál novemberben ki akarták kapcsolni a fűtést, de sikerült tartozásukat pályázat segítségével az utolsó pillanatban rendezni. Volt, akinek jogi segítséget szerezünk, másnak fedelet a feje fölé. Sokszor lelki támogatással, a problémák meghallgatásával segítünk, de abban a helyzetben ez is sokat jelentett.

Kép: www.karitasz.hu

Valahogy be kell szereznünk az élelmiszerosztáshoz az élelmiszert, a karácsonyi és húsvéti csomagok tartalmát, a cipőt, takarót, gyógyszert. Minden sokba kerül. Ezért ragadunk meg minden lehetőséget, hogy pénz, vagy adományokat gyűjtsünk. Nagyböjtben tartós élelmiszert, Erzsébetnapon pénzt gyűjtünk. Adventben kitesszük a karitászos gyertyákat, karácsonyfadíszeket készítünk, ebből is adományokat várunk.

Nemcsak a nagy gyűjtéseken kapunk felajánlásokat, hanem egyéni felajánlások alkalmával is. Van, aki nagyobb pénzadománnyal keres meg minket. Egyik testvérünk minden évben egy hatalmas adag birsalmasajtot ajánl fel a nélkülözőknek.

Egy fényképész testvérünk különleges, kézzel készített képeslapjait hozta el nekünk – több száz darabot. Másvalaki az októberi ruhagyűjtésen összegyűlt adományokat fuvarozta le saját kamionjával, saját költségén Sarkadra. Minden adományban az albertfalvi közösség szeretetét és támogatását érezzük. Örömmel látjuk, hogy ti is ugyanazt gondoljátok: a karitász szolgálat nem pár hóbotos ember tevékenysége, hanem az egész egyházközség közös ügye, amit szolgálattal, adománnyal, imával, jószándékkal támogattok valamennyien.

Ezúton is köszönjük!

Bene Lajos

Házas est

2016. szeptember 16-án volt az első házassági hittan. 19 pár jött el a plébániára. Alig tudtunk leülni az egybenített két szobában. Henrik atyát sokkolta, hogy milyen sokan voltunk, de örült is neki. Ez egy nagyon jó kezdeményezés volt tőle, mert a házaspárok csak akkor tudnak minőségi kapcsolatban maradni, ha gondozzák azt. Az évek során egyre több a feladat a munka, a család és a közösségek terén, és nem marad sokszor lehetőség és idő arra, hogy kettesben minőségi időt töltsenek egymással. Rutinná válik a reggeli indulás, az esti teendők sora, és a kapcsolatokat észrevétlenül kihűlhet. Henrik atya hittanja egy komoly segítség abban, hogy ez ne történjen meg. Ugyanis megvan a veszély, ha majd a gyerekek kirepülnek, két idegen néz egymással farkasszemet, aminek általában nincs jó vége.

Sokan azért ódzkodnak ettől az alkalomtól, mert teljesen különböző korú párok vannak egy térbe „összeeresztve”. A félelmek alaptalan. Rengeteg értékes és érdekes dolgot lehet tanulni fiatalabbaktól és idősebbektől egyaránt. Nagy segítség lehet az is, ha rájössz, hogy más is hasonló problémával küzd, nem vagy egyedül.

A Covid miatti lezárások után radikálisan megcsappant a hittanon résztvevők száma, holott a közösségi házfelavatása óta sokkal nagyobb tér áll rendelkezésre az esemény lebonyolításához. Szeretném, ha ez megváltozna! Ennek érdekében a szervezők most egy kicsit új, meghittebb formát adtak a találkozásoknak: november-től hangulatfényben, egy tea és ropogtatnivaló mellett beszélgethetünk. Új nevet is adtak az eseménynek: *Házassági est*ként lett meghirdetve. Henrik atya továbbra is minden alkalomra készül egy témával, amit kifejti részletesebben, majd kiscsoportokban vitatjuk meg az általa feltett kérdéseket. A végén pedig szentségimádással zárul az alkalom.

Nagyon hasznos ez a találkozás a párkapcsolatokat szempontjából. Ne hagyjátok ki! Havonta szánjátok rá ezt az egy estét! Folyamatosan együtt kell dolgoznotok azon, hogy boldoggá tegyétek egymást. A jólléteket a tét. Ne hagyjátok, hogy elfásuljon a kapcsolatotok!

Bajnokné Horváth Ildikó

Álmom AlbertFALVÁRÓL

Amikor Gabesz megkeresett a cikksorozat folytatásával kapcsolatban, azt mondta: te olyanak tűnsz, akinek vannak álmai Albertfalvával kapcsolatban. Természetesen vannak, ennek ellenére mégis nehéznek éreztem a kérést, hiszen egy ilyenfajta összegzést nem olyan egyszerű szavakba önteni.

Sokat gondolkodtam ezen és beugrott az egyik emlékem gyermekkoromból. Amikor a dédszüleimnél voltunk, gyakran sétáltunk a faluban, és megálltunk egyik-másik kerítésnél, beszélgettünk az ismerősökkel az utcán, néha még be is invitáltak minket egy süteményre. Bár gyerekként nem mindig élveztem, hogy emiatt később értünk a strandra, viszont felnőve észrevettem, hogy én is gyakran csinálom ezt Albertfalva utcáin sétálva, mintha abban a szigetközi kis faluban lennék, és ez jó érzéssel tölt el.

A családommal lassan 70 éve élünk itt, és mindig rácsodálkozom, hogy még tudják a környező utcák régi lakóinak neveit, emlékeznek a régi történetekre, ki mikor költözött ide, hogy élt a nehéz években, hogy sikerült templomba járni, amikor nem lehetett stb, stb.

A városi fejlődésnek sajnos egyfajta velejárója az elszemélytelenedés is, amit nehéz elkerülni, de egy működő keresztény közösség mégis nagyon sokat tud tenni, hogy az értékes kapcsolatok fennmaradjanak, és az újak létrejöjjenek.

Így az én álmom azt hiszem elég egyszerű:

AlbertFALVA, ha már a nevében is hordozza, mindenki számára igazi, működő, befogadó „faluvá” válhasson.

Természetesen nem arra gondolok, hogy minden udvarban álljon egy tén, és mezőgazdaságilag lendüljön fel a környék. Egy olyan falut képzelek el, ahol meg tudunk állni a szomszédok kerítésénél, ahol fontosak a hagyományok, köszönünk az utcán, a gyerekeinket ki merjük engedni játszani, van akivel meg tudjuk osztani az örömeinket, szomorúságunkat, lelki támaszt kapunk, és adunk a nehéz időkben.

„Azokkal, akik örülnek, örüljétek, s a sírókkal sírjátok.” (Róm 12,15)

Az ilyen kapcsolatok kialakításához a legegyszerűbb út, ha van egy közös ismerősünk, akin keresztül tudunk kapcsolódni. Szerencsére van ilyenünk, ő Jézus Krisztus és vele a lehetőköznapi helyzetekben is tudunk egymásból töltekezni.

„Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.” (Jn 13,35)

A hagyományos falu középpontjában is a templom helyezkedik el fizikai, de még inkább lelki értelemben.

Köré szerveződnek az ünnepek, a társasági események, találkozások.

Albertyfalváról szintén elmondható ez, hiszen a középpontban áll a templomunk, benne Jézussal, és innen kiindulva épül a közösség.

„Mindenkít tiszteljétek, szeressétek a testvéri közösséget, féljétek az Istent, s tiszteljétek a királyt.” (1Pét 2,17)

Ezt a közösséget sikeresen csakis Belőle fakadóan lehet jól építeni, nem hiába kaptuk szorosán a templom mellé a közösségi házunkat is. Ezt a „falusiasodást” szolgálják minden szinten a közösségi események a legkisebb csoporttól, *„ahol ketten hárman jönnek össze”,* a legnagyobb társasági eseményekig, az egésznapos szentségimádásoktól, lelkiségi mozgalmaktól a tömegeket megmozgató báljainkon, táborainkon át a lelki napjainkig.

„Ahogy a vas formálja a vasat, úgy formálja egyik ember a másikat.” (Péld 27,17)

Úgy érzem, jó úton járunk az álm megvalósulása felé. Javasolom mindenkinek, hogy sétáljon egyet a faluban nyitott szívvel és fedezze fel azt a sok értéket, és az Úr Jézus valamelyik sarkon biztosan rá fog köszönni!

Ezekkel a gondolatokkal adnám át a szót a faluból egy másik „álmódónak”, Kiss Istvánnak.

Miks Imre

Beszélgetés a Laudato si' enciklikáról

Az olvasók közül biztosan sokan hallottak már az egyházközse-
günkben működő Apaklubról, ahol a
templomunkba járó édesapák vitatják
meg a hit és a világ dolgait egy kü-
lönleges nézőpontból: a családjukért,
gyermekük testi-lelki fejlődéséért ko-
moly felelősséget viselő családfő né-
zőpontjából.

Amikor szeptemberben az ezévi Apa-
klub alkalmak témáira kért javaslatot
Ákos diakónus testvérünk, akkor

eszembe jutott, hogy ismerek egy
rendkívül szemléletes lehetőséget,
egy filmet, aminek segítségével a ma
olyan divatos környezetvédelemmel,
de bővebb értelemben a minket kö-
rülvevő anyagi világgal kapcsolatos
véleményünket csiszolhatjuk a katoli-
kus hit segítségével, mert bizony Is-
ten „ujja” ott van a teremtett világban
és a társadalomban is. Mivel Ákos
diakónus testvérünknek és az Apa-
klub többi tagjának is tetszett a javas-

lat, így a gondolatokat tett követte és az október végi találkozásunkkor sor került a teremtet világra katolikus szemmel való rátekintésünkre.

„Még nyílnak a völgyben a kerti virágok, / Még zöldell a nyárfa az ablak előtt...” – írja Petőfi Sándor, s érezzük; a mi gondolatainkat írta le. Hisz oly jó gyönyörködni az őszi tájban, elmélázni a lehulló levelek között még pompázó virágok fölött. Ilyenkor szinte Szent Ferenc-i hangulat ejt rambul minket, s közel érezzük magunkhoz a természetet. De vajon unokáink, dédunokáink is ezt fogják látni? Vagy száz év múlva datolyapálma fog termést hozni az albertfalvi kertekben? Hisz annyi sok felröppenő hír zavarja össze az embert a globális felmelegedés, a klímakatasztrófa kapcsán. Az időjárás is rendhagyó, évek óta!

A teremtet világgal kapcsolatos beszélgetésünket meghívott előadóink, Román Zsuzsa és Berndt Mihály segítették. Zsuzsa orvos, a népegészségügyi intézetben dolgozik főmunkaidőben és elkötelezett tagja egy katolikus megújulási mozgalomnak. Mihály környezetmérnök, hosszú évtizedeken át a közigazgatásban dolgozott mint zajvédelmi szakértő, de néhány éve nyugdíjba vonult és most a teremtet világgal kapcsolatos katolikus szemléletre oktat iskolásokat, óvodásokat, cserkészeket, vagy bárkit, ahová meghívják.

Rövid bevezető után hamar szóba került Ferenc pápa 2015-ben kiadott, *Laudato Si'* enciklikája is, amely a természetvédelemről szól. Ez így kezdődik:

„*«Laudato si', mi' Signore», «Áldott légy, Uram» – énekelte Assisi Szent Ferenc. Ezzel a gyönyörű himnusszal arra emlékeztetett minket, hogy közös otthonunk olyan, mint egy nővér, akivel osztozunk a létben, és olyan, mint egy szép anya, aki karjába zár minket: «Áldott légy, Uram, földanyanővérünkért, ki fenntart és ellát minket, gyümölcsöket terem, színes virágokat és füvet!»*»

Mivel egy pápai enciklika igen terjedelmes mű, és nem feltétlenül a hétköznapi emberek nyelvezetén íródott, ezért a sok idézet felolvasása, hivatkozások ismertetése és mélyebb lelki tartalom bemutatása helyett vendégeink a vizuális kultúra eszközeivel éltek, és közösen megtekintettük a „*The Letter*” (magyarul: *A levél*) című filmet. Bár a dokumentumfilm címét az enciklika szó ihlette, mely szó szerint körlevelet jelent, a film mégsem a hagyományos értelemben „ismerteti” vagy illusztrálja Ferenc pápa gondolatait, hanem a világ négy „hangját” állítja előtérbe: egy indiai, fiatal klímaaktivistát (mint a fiatalok szószólóját), egy amazóniai őslakos törzsi vezetőt (mint a természeti népek szószólóját), egy afrikai klíma-

menekültet (a szegények szószólóját) és egy tengerbiológus házaspárt (mint a tudomány képviselőit) követ nyomon, akik a világ különböző pontjairól utaznak a Vatikánba, hogy megvitassák a teremtett világról szóló gondolataikat, meglátásaikat Ferenc pápával.

Ez a feldolgozásmód nagyon kreatív, gondolatébresztő és szemléletesen mutatja be a különböző nézőponto-

kat. Mindeközben számtalan gondolati szálát is megindít a nézőkben.

Nem mindennapi módszer, hogy az alkotók a film „közösségi” megnézését javasolják (ezért például sehol és soha nem vetítik moziban), és azt tanácsolják, hogy a megtekintés után maradjon bőséges idő a párbeszédre, a nézők benyomásainak megvitatására.

A film után sok gondolatunkat tettük közösbe, de sor került arra is, hogy Zsuzsa és Mihály bemutassák a missziójukat, amit ők és a csoportjuk végez a teremtésvédelemért. Szemléletformáló munkát végeznek, konferenciákon és rendezvényeken népszerűsítik például a Laudato si' enciklika főbb üzeneteit. Kész anyagaik vannak, amiket készséggel bemutatnak iskolákban, akár alsó, akár felső tagozatosoknak.

Mások felé is nyitottak, s engedélyt adtak, hogy elérhetőségeiket megadjuk. Íme:

Zsuzsa: romanzs1105@gmail.com

Mihály: berndt.mihaly@gmail.com.

De én is szívesen állok a kérdéseitek elébe, vagy közvetítek az előadók felé. A levélcímem:

laci_romhanyi@yahoo.com.

Romhányi László

Cikkünk illusztrációi *A levél (The Letter)* című film jelenetei (forrás: a *The Letter* projekt honlapja).

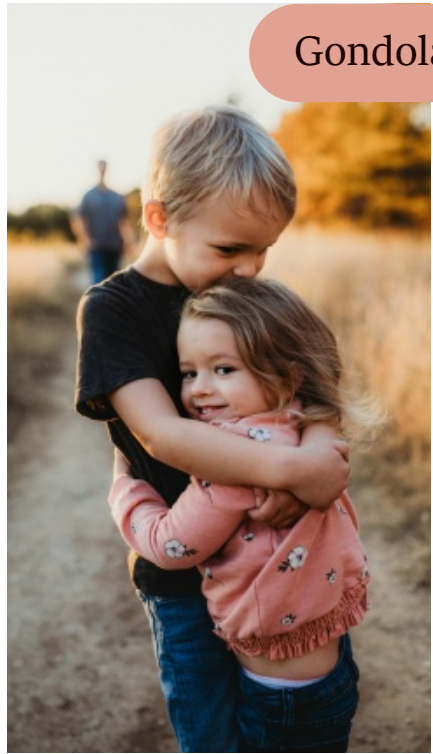

Jézus Krisztus, a túlcseresznyés szeretet

Az Úr azért teremtett bennünket, hogy szeretetet adjunk és kapjunk. Nagyon sok felesleges dologgal élünk, amiről azt hisszük, hogy szükséges a túléléshez...

Pedig az egyetlen dolog, ami nélkülözhetetlen, az nem más, mint a Szeretet! Jézus azért jött közénk, hogy megtanítsa nekünk milyen hatalmas erő „rejtőzik” a szeretetben! Ha szeretve vagyunk és szerethetünk: mindenünk megvan! Mit ér egy különleges élmény, ha nincs kivel megoszom? Mit ér egy szép lakás, ha egyedül lakom benne? Mit ér egy finom vacsora, ha egyedül költöm el? Az Úr társainkban is Önmagát adja!

A szeretet csak közösségben élhető meg. Hatunk egymásra. Formáljuk egymás ízlését, gondolkodását, mélyebb kapcsolódás esetén még egymás hitére is hatással vagyunk! Jó érzés, amikor „rokon lelkek” találkoznak, egyből értjük egymás szavát! Szimpatizálunk a hasonló gondolkodásúakkal, mert azt hisszük, hogy ismerjük a másik embert, pedig lehet, hogy csak bizonyos kérdésekben azonos a véleményünk...

Krisztus Urunk százezer nyelven tanít bennünket a szeretetre! Vegyük észre, hogy társaink szeméből Jézus is ránk néz. Az egyedül lévő sem magányos, mert az Úr mindig jelen van! Velünk van és az Ő szeretete nem ismer határokat, ránk talál, bárkik és bárhol is vagyunk. Mindennek csak annyi az „ára”, hogy meghalljuk hangját és szívünkbe-lelkünkbe befogadjuk Őt!

Nincs határ, nincs távolság, ha igent mondok az Úrra, megszűnik minden, ami elválaszt Tőle. Leomlanak a falak, csak az Ő kitárt, nyitott karjai közé vágyódom. Ünnepeljük az Urat és legyünk egymás ajándékai!

Molnár Cecília

A Gyűrűk Ura és a kereszténység

J.R.R. Tolkien tudán kívül minden idők egyik legnépszerűbb fantázia-világát alkotta meg, amikor megálmodta Középföldét. Az angol olvasók először az 1930-as években találkozhattak a meseregény helyszínével *A hobbit vagy: oda és vissza* című regényben. A Zsákos Bilbó kalandjait bemutató történet sikerére tekintettel a kiadó folytatást kért a szerzőtől, aki a felkérésnek eleget téve megkezdte a munkálatokat *A Gyűrűk Ura* című

regényén. Megjelenése óta a regényből több mint százötvenmillió példány kelt el. Noha tévesen trilógiának nevezik, a mű egy egységes egészet alkot, amely hat kötetből és a hozzá fűzött függelékből áll. Később a regényhez előzmények, valamint kiegészítő tartalmak is készültek, ezek azonban több esetben már csak az író halála után láttak napvilágot. Középfölde kiadatlan történeteit Tolkien örökösei szerkesztették kötetekbe.

A 2000-es években Peter Jackson új-zélandi rendező filmesítette meg az eredeti könyvet, munkáját és stábját több Oscar-díjjal is jutalmazták. Napjainkban az Amazon Stúdió készit nagyszabású sorozatot a könyvek alapján *A Gyűrűk Ura: A hatalom gyűrűi* címmel.

Amint láthatjuk, a könyvek és belőle készült adaptációk sikere továbbra is töretlen, de mi lehet a siker titka? Erre a nehezen megválaszolható kérdésre keressük ebben az értekezésben a választ.

Úgy vélem, katolikusként és keresztényként nem lehet eltekinteni a tényről, hogy Tolkien vallásos katolikusként tartotta magát, interjúkban elmondta, hogy a regény írásának kezdetekor nem állt szándékában, de mégis tagadhatatlanul egy fundamentálisan katolikus művet írt, amelyre a regény szerkesztése közben ébredt rá¹. A mű szépségét mégis az adja, hogy a történet katolikussága nem tolaikodó, hanem engedi, hogy az olvasó saját maga találja meg és fejtsse meg a szerző által olykor nagyon okosan elrejtett szimbólumokat². Mindezek mellett szeretném kiemelni, hogy noha a művet erősen áthatja

a Katolikus Egyház szimbólumrendszere, mégis megtalálhatók benne pogány elemek is. Minden valószínűség szerint ez is hozzájárul ahhoz, hogy ámbár a történet teljesen a képzelt szüleménye, mégis mintha egy kereszténységet megelőző világot ábrázolna³. Mind *A hobbit*, mind *A Gyűrűk Ura* könyvek egyik elementáris témája a jó és a rossz szembenállása, illetve a szerénység győzelme az elbizakodottság, gőg felett. Emellett olvashatunk a halál és az örök élet, a kegyelem, a megbocsátás, az áldozat, a szövetségek, az igazság, a szabad akarat, a megváltás, a gondviselés, az empátia, a megbánás, a gyógyulás, a feltámadás, illetve megváltás kérdéseiről is.

Tolkien jó barátja volt a *Narnia krónikái* című műveket szerző C.S. Lewisnak. Az olvasás során könnyedén megállapíthatjuk, hogy mindkettőjük könyveit áthatja a keresztény szellemiség és szimbólumok rendszere. Tolkien műveit mégis nehezebb dekódolni, hiszen Lewis oroszánjához képest *A Gyűrűk Ura* Krisztust megjelenítő alakja nem ilyen egyértelmű, sőt nem is csak egy alak hordozza Megváltónk tulajdonságait.

¹ Haas, Natascha: A fundamentally religious and Catholic work - Who is the saviour in J.R.R. Tolkien's *The Lord of the Rings*, GRIN Verlag, München, 2004

² Erre maga Tolkien utal, barátjának, Robert Murray jezsuita szerzetesnek küldött levelében.

³ Curry, Patrick: *Defending Middle Earth: Tolkien, Myth and Modernity*, HarperCollins, London, 2004, 111-115. oldal

Mielőtt azonban ezt vizsgálánánk, érdemes egy pillantást vetni *A szilmarilok* című könyvre, hiszen ez az előzmény, amely megalapozza Középfölde történetét. Itt olvashatunk Melkor (később Morgoth) és Eru Illúvatar szembenállásáról, amely az Isten és a sátán közti küzdelemnek feleltethető meg⁴, illetve ezen kötet számol be a tündék teremtéséről és bukásáról, amely a Szentírás Genézis történetét⁵ emeli be a fantázia világába. Ennek az előzménynek a vázlataiban találkozhatunk Tolkien azon tervével, hogy Eru Illúvatarnek el kell jönnie Középföldre, hogy megváltást hozzon népének. Az ötlet végül nem kerül bele a könyvbe, de érzékelteti, hogy milyen erősen kötődnek a gondolatok a bibliai történetekhez⁶.

A bűnbeesés történetét nemcsak a tündék, hanem az emberek vonatkozásában is megéneklí az író a *Númenor bukása* című művében⁷.

A *magnum opus*ban, *A Gyűrűk Urá*ban pedig nemcsak az Ószövetségből ismert történetek jelennek meg, hanem előtérbe kerül az Újszövetség, különösen Jézus személye és cselekedetei is. Azonban, mint említettem, Krisztus tulajdonságait a regényben három karakter is magán hordozza. Ezen három karakter Jézus messiási mivoltának hármass feladata⁸ alapján különíthető el egymástól. Zsákos Frodó Jézus papi, Aragorn a Messiás királyi, míg Gandalf a Megváltó prófétái és tanító szerepét jeleníti meg a történetben.

⁴ vö.: Tolkien, J.R.R.: *A szilmarilok*, Magvető Kiadó, Budapest, 2022

⁵ vö.: Ter 3:1-24

⁶ vö.: Tolkien, J.R.R.: *A szilmarilok*, Magvető Kiadó, Budapest, 2022

⁷ vö.: Tolkien, J.R.R.: *Númenor bukása*, Magvető Kiadó, Budapest, 2023

⁸ II. János Pál pápa: *Pastores Dobo Vobis*, 1992. március 25., Második fejezet 11.

Mindannyiuk közös feladata, hogy Középfölde népét megváltásák, azaz felszabadítsák a gonosz, Sauron uralma alól. Mindhárman feláldozzák magukat: Frodó szimbolikus halált hal a morgul-tőr által, Gandalf Mória barlangjában a Balroggal vívott küzdelemnek esik áldozatául, Aragorn pedig a Holtak Ösvényét járva találkozik a halállal. Mindhárman feltámadnak: Frodót Elrond menti meg a tőr okozta ártalmaktól, Gandalf, mint Fehér Gandalf tér vissza a halálból, Aragorn pedig megjárva a Holtak Ösvényét érkezik meg a jogos királyságába, Gondorba⁹.

Frodó papi karakterében érdemes megfigyelni, hogy az ő Egy Gyűrűvel való küzdelmében felsejlenek a Miatyánk szavai: „...és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól.¹⁰” Mindemelett ő az a szereplő, aki mindig hagyja, hogy megalázzák, aki mindig mások és egész Középfölde szolgálatába helyezi önmagát, aki mindig a nagyobb jó, a gondviselés szolgálatába helyezi egész személyét. Ő az, aki az Egy Gyűrű elpusztítása után kimondja,

hogy „beteljesedett”, ezzel felidézve Jézus utolsó szavát a keresztfán¹¹.

Frodó lesz a regény azon hőse is, aki feladatának elvégezte után saját döntése alapján Valinorba, a Halhatatlan földre távozik¹². A hobbit karakterében erős szerepet játszik az empátia (*compassio*) is az elveszett báránnyal, hiszen ő az, aki védelmébe veszi és megszanja a gonosz által korrumpált Gollamot.

A regényben nem csak egy-egy karakter, de események is rendelkeznek keresztény jelentéstartalommal, így a kereszttség szentségére utalhat, amikor hőseink alámerülnek Mória barlangjába, majd megújult emberként jönnek fel a felszínre¹³, hasonló gondolatsort jelenít meg Galadriel úrnő tükre is, hiszen az abból vett víz része annak az Üvegcsének, amelynek segítségével Frodó és Samu legyőzik a Banyapókot, az Üvegcsé fénye a hit fényét is jelentheti¹⁴. A csodás gyógyítások Aragorn karakterén keresztül kerülnek bele a könyvbe, a végső ütközet utáni gyógyításai Jairus leányának esetét¹⁵, valamint a szamariai

⁹ Mindezeket vö.: A Gyűrűk Ura I-II-III., Európa Kiadó, Budapest, 2003

¹⁰ vö.: Mt 6,13

¹¹ vö.: Jn 19,30

¹² vö.: A Gyűrűk Ura III.: A király visszatér, Európa Kiadó, Budapest, 2003

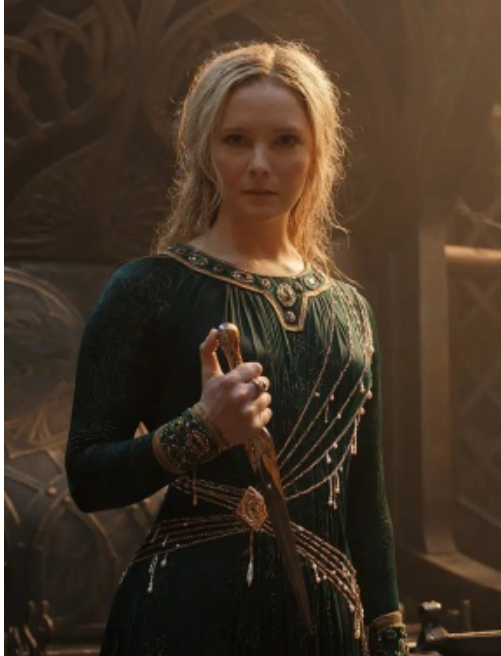
¹³ Keenan, Hugh: *The Appeal of The Lord of the Rings: A Struggle for Life* Chelsea House Publishing, New York, 1999, 3-5. oldal

¹⁴ Rutledge, Fleming: *The Battle for Middle-earth: Tolkien's Divine Design in The Lord of the Rings*, Eerdmans, Michigan, 2004, 131. oldal

¹⁵ vö.: Lk 8,40-56

asszony történetét¹⁶ idézhetik fel az olvasóközönségben. Frodó történetében megjelenik Jézus *Via Dolorosá*ja is, hiszen a kis hobbit a Végzet Hegyére megy fel, hogy meghozza a végső áldozatot, útközben pedig Samu személyében megkapja a saját Cirenai Simonját, aki segít neki küldetése teljesítésében, ahogy Simon segítette Jézust a kereszt cipelésében¹⁷. Gandalf visszatérésekor megidézi a szerző Mózes ragyogó arcát a Sínai-hegyen¹⁸, de Jézus színeváltozását¹⁹ is élénk tárhatja a fejezet olvasása. A történetben nem egy karaktert vált meg végül a saját jócselekedete, erre nagyon jó példa a szövetségért és társaiért meghaló Boromir, akiről Gandalf mondja ki, hogy végső tette mentette meg a lelkét²⁰. Az ilyen és ehhez hasonló morális konfliktusokra egy másik szemléletes példa a korábban már említett, szánni való Gollam karaktere. Az ószövetségi manna²¹ – amely önmagában is előképe az Eucharisztíának – pedig a lembas kenyér képében jelenik meg a műben.

Fejtegetéseink végéhez közeledve szeretném megjegyezni, hogy a regény-

ben Szűz Máriát is három női karakter jeleníti meg: Arwen, aki a halhatatlanságról lemondva válaszol a sorsa hívására, Galadriel, aki Szűzanyánk anyai szerepét hordozza e világban, illetve Éowyn, aki mindenki csodálatára az angmari boszorkányszerető király legyőzőjévé lesz, így a Jelenések könyvének Istenanyját²² hozza be a történetbe.

Megállapításaink végén kiemelném, hogy nem csak szimbólumokban, hanem a történet datálásában is kimutatható a katolikus kötődés.

¹⁶ vö.: Jn 4,1-42

¹⁷ vö.: Mt 27,32; Mk 15,21; Lk 23,26

¹⁸ vö.: Kiv 34,29-35

¹⁹ vö.: Mt 17, 1-13

²⁰ vö.: A Gyűrűk Ura I.: A Gyűrű Szövetsége, Európa Kiadó, Budapest, 2002

²¹ vö.: Kiv 16,4-5

²² vö.: Jel 12,1-18

A Gyűrű Szövetségének küldetése az Egy Gyűrű elpusztítására december 25-én kezdődik, ez pedig karácsony napja. Az Egy Gyűrűvel együtt Sauront Zsákos Frodó végül március 25-én pusztítja el, ez a nap a régi angol-szász hagyományok szerint Jézus keresztthalálának napja, de ezen a napon történt az angyali üdvözlés, illetve az ősi hagyományok erre a napra datálják a teremtés kezdetét is²³.

Az ebben az írásban általam feltárt szimbólumok csak egyesek a számos közül. Figyelmes olvasás során még több hasonlóság fedezhető fel *A Gyűrű-*

rűk Ura könyvek utalásokkal gazdag oldalain. Ajánlom mindenkinek, hogy akár az ünnepek alatt a filmeket nézve, a könyvet olvasva próbáljon imádságos lélekkel viszonyulni a szöveghez, így újabbnál újabb jelentéstartalmakra lelhet majd bennük. A siker titka pedig talán éppen az, hogy a szerző a nagybetűs *történetet* meséli el újra csomagolva közönségének, azt a történetet, amely mindig és minden körülmények között megérinti az olvasója szívét, akár a Szentírás lapjain, akár *A hatalom gyűrűiben* találkozik vele.

Maráz Kristóf

²³ vö.: de Voragine, Jacobus: *Legenda aurea*, Princeton University Press, New Jersey, 2012, 119. oldal, 391. oldal

Cikkünk illusztrációi *A hatalom gyűrűi (Rings of Power)* című sorozat jelenetei.

A mesterlegény temploma

avagy az adakozó bútorgyáros

Kép: pestbuda.hu

2010 óta minden év szeptemberében a Szent Mihály-napi búcsú idején koszorúzással egybekötött megemlékezést tartunk Mahunka Imre és felesége, Kovács Adél szobránál.

Mahunka Imre 1859 októberében született Albertfalván, amely akkoriban még önálló községként létezett. Édesapja asztalos volt, így nem lehetett kérdés, hogy Imre is ezt a hivatást választja.

Hosszú éveken át külföldön képezte magát. Párizsban, Münchenben és Londonban a legkiválóbb asztalosoktól tanulta a szakmát. A hazatérése után kezdetben a Soroksári út 43. szám alatt volt műhelye. Ekkor még nem volt elég bevétele ahhoz, hogy igazán reklámozza a cégét, így apróhirdetéseket adott fel a lapokban, amelyekben ebédlőgarnitúrát, hálószobabútorokat hirdetett.

1884-ben, huszonöt évesen vette el feleségül Kovács Adélt. A házaspár hiába szeretne volna, gyermekük nem született.

1891-ben Budapesten, a VIII. kerületben, a Rigó utca 8. szám alatt nyitotta meg bútortelepét az egyre ismertebb asztalos. A következő szöveggel tudatta a lapokban a jeles eseményt: *„Új bútortelep Budapesten. Mahunka Imre, a fővárosban előnyös, ismert bútor és műasztalos, ki több évig Párizsban és Londonban foglalkozott és képezte magát szakmájában műszaki tökélyre, május hó elsején saját házába helyezte át műhelyét.”*

Az 1900-as párizsi világkiállításon aranyéremmel jutalmazták, és meg-

kapta a császári és királyi udvari szállító címet. A műhelyéből számos „bútorkötemény” került a Budavári Palotába, például a Hunyadi-terembe, de az Országház berendezései közül is sok az ő munkáját dicséri.

A neves bútorgyáros a századelőn hódító szecessziót rendszeresen megjelenítette a bútorában.

XIII. Leó pápa tőle rendelt könyvszekrényt Vatikánba, a magyar vonatkozású művek számára. A könyvszekrényt XIII. Leó pappá szentelésének 50. évfordulója alkalmából ajándékozták a pápának a Szent István Társulat díszes kiadványaival, s szerepelt a vatikáni világtárlaton is, ahol aranyéremmel és díszoklevéllel tüntették ki. Munkásságát 13 szaklap szacikkokkal méltatta.

Nem csoda, hogy egyre többen emlegették együtt a kor népszerű asztalosmesterével, Thék Endrével, aki a Budavári Palotában a Szent István-terem csodás faburkolatait, ajtóit, bútorait készítette. Közös volt bennük többek között, hogy mindketten saját erőből, nehéz sorból emelkedtek a leghíresebb iparosok közé.

Mahunka Imre szorgalmazta, hogy az ipari tanulók oktatását fejlesszék. Egy időben még miniszteri biztosként is érvelt mellette: *„Mennyivel hamarább elsajátíthatná a tanonc az ismereteket, ha nem csupán látás után, gépiesen tanulja, hanem bizonyos rend-*

szerbe foglalt, okszerű technikai magyarázó tanítás útján ismerkedik meg vele” – hangoztatta Mahunka, aki nem mellékesen a budapesti Polgári Dalkör oszlopos tagja volt, és ott volt a józsefvárosi kaszinó alapító tagjai között is. Idősebb korában a politikába is belekóstolt, a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának delegáltjaként a nemzetgyűlésbe is beválasztották.

Halála előtt a feleségével közösen úgy döntött, mivel gyermekük nem született, a vagyonuk nagyobb részét jótékony célokra fordítják.

A végrendeletben első helyen jelölték meg, hogy a pénzükből épüljön meg Albertfalván a régen várt katolikus templom. A Pesti Napló 1932. július 17-i számában „A mesterlegény temploma” című cikkében így ír: „A 80-as években minden vasárnap és ünnepnap kora reggel Albertfalváról elindult a szomszéd helység felé egy szerényen öltözött fiatal asztalosság, aki vigyázva lépdelt a sárba, porba, hóba, nehogy ünneplő ruháját bemocskolja. Ez a fiatalember, akit akkor még senki sem ismert, órákig gyalogolt, hogy a heti munka után az Isten házában mondjon köszönetet. Gyakran mondogatta környezetének, «csak segítsen engem az Isten, emelek én Albertfalvának olyan katolikus templomot, hogy azt messziről fognak jönni megnézni. Megfogadom, hogyha egyszer gazdag ember leszek,

a magam költségén építek Albertfalvának templomot, nehogy a hívőknek télvíz idején, vagy a legnagyobb kánikulában más községbe kelljen menni misét hallgatni.»”

Amit a fiatalember annak idején mondott, azt sokan elfelejtették, de nem felejtette el ő, akit a sors szegény asztalosság életéből valóban előkelő pozícióba emelt. A nagylelkű fogadalmi adományból Lechner Jenő tervei szerint 1941-re felépült a fogadalmi templom, melyet ugyanebben az évben Shvoy Lajos megyéspüspök szentelt fel.

Férje halála után az özvegy vagyonuk fennmaradó részéből jótékonyági alapot hozott létre. Kérte, hogy férjéért és érte haláluk évfordulóján szentmise mondassék. Az özvegy arról is döntött, hogy a Rózsadombon,

a Kavics utca 9. szám alatt lévő nyári rezidenciából a szegénysorsú gyermekek számára Mahunka Imre Gyermeküdülő legyen. Az üdülő telkén az ünnepélyes átadás során felavatták a híres szobrász, Kisfaludy Strobl Zsigmond művét, amely a bútorgyárost és feleségét ábrázolta. A szobor 2010-ben kutatásaim nyomán Albertfalvára került, a bútorgyárosról elnevezett térre.

Mikor a híres asztalos 1923. szeptember 10-én meghalt, a szomorú hírt a napilapok is meggyászolták. Az egyik

a következőt írta: *„Mahunka példája bizonyítja, hogy komoly munkával, a mesterség szeretetével, megbízhatósággal mily sokra viheti az iparos.”*

Síremléke a Fiumei Úti Sírkertben található, Szódy Szilárd alkotása.

Felirata: *„Hirdesse neved a késő jövőnek is a becsületes munka, és az ertyedetlen szorgalom diadalát.”*

Üzenete ma is követendő.

Dr. Máté Róbert

az Albertfalvi

Lokálpatrióta Egyesület

elnöke

Cikkünk a 2024. szeptember 29-én az Albertfalvi Keresztény Társas Kör és az Albertfalvi Lokálpatrióta Egyesület közös szervezésében megtartott emlékülnepegen, a Mahunka Imre téren elhangzott beszéd szövege.

Források:

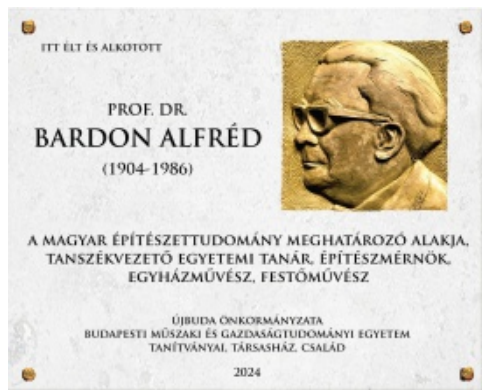
Budavári Séták Magazin 2023. 4. évf. V. szám: Mahunka Imre az adakozó bútorgyáros

Ars Hungarica 2016/IV.

Margittai Zsuzsa: Mahunka Imre császári és királyi udvari bútorgyáros és a Mahunka-cég története

Pesti Napló 1932. július 17. A mesterlegény temploma

Egyházművész kapott emléktáblát Újbudán

Nemrégiben Dr. Bardón Alfréd építész-mérnök, tanszékvezető egyetemi tanár, egyházművész, festőművész tiszteletére avattak emléktáblát Budapest XI. kerületében a Bercsényi utca 10. szám alatti társasház homlokzatán. E házban élt és dolgozott 53 évig. Az emléktábla terveit és a dombormű megformálását Keresztfalvi Imre iparművész, Bardón professzor úr egyik unokája készítette el.

Az emléktábla avatáson Dr. Bardón Alfréd Újbudát érintő tevékenységét Görög András önkormányzati képviselő ismertette. A BME építész-mérnöki kar dékánja, Dr. Alföldi György DLA méltatta az építész-mérnököt, az építőművészt, a kiváló oktatót és elő-

adót, az építészettudomány alapos kutatóját, számos szakkönyv szerzőjét.

Dr. Bardón Alfréd egyházművészeti alkotásairól – amelyek Rómában és kilenc magyar egyházmegyénk több mint negyven templomában található meg – Dr. Varga Lajos püspök úr, az Országos Katolikus Gyűjteményi Központ igazgatója mondta el gondolatait. Ezután a püspök atyával együtt imádkozott a jelenlévők jelentős része. A közös ima után a püspök atya megáldotta az emléktáblát.

Könnyen felmerül a gondolat: érinti-e ez a híradás plébániánk tagjait? A válasz: igen. Minden alkalommal, amikor a templomba belépve a szentély felé tekintünk, és akkor is, amikor a Szűzanya-oltár képére, vagy a szentély jobb oldalán lévő hatalmas színes üvegablakra pillantunk. Mi ennek a magyarázata? Dr. Bardón Alfréd építőművész kapcsolata az albertfalvi Szent Mihály-templommal.

Templomunk belső tere átalakításának a II. Vatikáni Zsinat liturgikus előírásai szerinti megtervezésével Bardón Alfrédet bízták meg. A háttal miséző oltáros szentélyből a temp-

lomban a papság helyét (presbiteriumot) kellett megvalósítani. A szembeiséző oltár asztallapja kör alakú, henger lábbal, kevés faragott dísszel, fehér carrarai márványból készült. A régi oltár márvány tabernaculumát a jobboldali kereszthajó végébe helyezte el. A templomhajót határoló fal jobb oldalára a négy evangélista gazdagon vasból kovácsolt szimbóluma került, alattuk a Bibliát tartó polccal.

A Szűzanya oltárunk Mária-képe az 1938-as budapesti Eucharisztikus Világkongresszus alatt, a Hősök terei oltár egyik díszé volt. Bardón Alfréd kapott megbízást a kongresszus lebonyolítását szolgáló, a Hősök terén létesítendő építészeti feladatok, az ülőhelyek, a nagy oltár, az öltözők és mellékhelyiségek megtervezésére. A terveket elfogadták. Pacelli legátus celebrálta a szentmisét (aki a következő évben XII. Pius néven lett pápa), részére külön kis baldachint emelt.

Az oltár felső szintjét hét emelkedő padsor vette körül, melyeken az egyházi hierarchiának megfelelően az érsekek, a püspökök stb. ültek. A főtengelyben hatalmas lépcső vezetett fel örökzölddel díszítve. Hátról az emelvény alatt a sekrestye, a mosdók voltak elhelyezve. Amikor az összes, lépcsősen emelkedő padsor tele volt színpompás egyházi ruhás főpapokkal, szép látvány lehetett. Ezt örökíti meg fő vonásaiban a szentélyünk jobb oldalán lévő hatalmas üvegablak, melynek felső harmadában Pacelli legátus mögött megtalálható a millenniumi emlékmű és a kongresszusi építmények jellegzetes kontúrja.

Bardón Alfréd életművében számottevő az egyházművészeti tevékenysége. Tervei alapján készültek mintegy 40 templom berendezései, belső építészeti tárgyai, kegytárgyai, falfestményei.

Az Eucharisztikus Kongresszus Központi Irodájában Bangha Béla bemutatja a főoltár terveit (1938) Kép: Fortepan / Jezsuita Levéltár

Ő tervezte többek között a Szent Rókus-kápolna 1973–1978 között végzett átalakítását, és 1975-ben a Lehel téri templom ma látható belső liturgikus terét is. Évtizedeken át a máriaremetei kegytemplom belsejének, kapcsolódó épületeinek és külső környezetének szepítésén, bővítésén dolgozott.

Bardon Alfréd egyházművészete hite mellett munkássága és életútja tapasztalataiból táplálkozott. Ezekről fontosabb alkotásai, életútja legfontosabb állomásai adnak hiteles képet.

1927-ben diplomázott a József Nádor Műegyetem Építésztechnológiai Karán. 1928–1930 között Rómában a Római Magyar Akadémia (Collegium Hungaricum) ösztöndíjasaként dolgozott, régészeti és városépítészeti tanulmányokat írt, emellett kutatta az itáliai magyár történelmi kulturális kapcsos-

latok emlékeit, ezekről ismertető előadásokat tartott. Ő tervezte meg az István király által alapított, de VI. Piusz pápa által 1776-ban lebontatott régi római Szent István zarándokház emléktábláját, melyet a Szent Péter-bazilika oldalfalára helyeztek.

Hazatérése (1930) után építész tervezőként dolgozott, néhány évig Hüttl Dezső építész irodájának munkatársaként. Tanulmányokat írt az ókori itáliai görög, etruszk, és középkori normann építészeti műemlékekről. Budapesten több lakóépületet tervezett.

Több tervpályázaton sikeresen szerepelt. A történelmi Magyarország területén kiállítási pavilonokat, lakóépületeket és szállodákat tervezett Kolozsváron, Csíkszeredában, Máramarosszigeten, emlékműveket Visegrádon. A bécsi, milánói és bari nem-

Magyarország Nagyasszonya alak a főoltáron (1938)

zetközi kiállításokra a magyar pavilon terveit készítette.

1937-ben ifj. Dávid Károllyal együtt I. díjat nyert az isztambuli kikötő felvételi épületére kiírt nemzetközi pályázaton, ami mindkettőjük számára nemzetközi elismertséget hozott annak ellenére, hogy a terv a világháború kitörése miatt nem valósult meg.

1940 májusában műszaki egyetemi doktorátust szerzett építészettörténet és képzőművészetek története témakörökből. 1940–1942 között a József Nádor Műszaki Egyetem Rajz Tanszékének magántanáráként oktatott. Az 1944-45-ös ostrom után éveken át irányította a Műszaki Egyetem sérült épületeinek helyreállítását.

1952-ben rendes egyetemi tanárrá nevezték ki és megbízták a Rajzi Tanszék vezetésével.

Egyik tanársegédje és asszisztense a Németországból hazatért Jánossy György volt. Tanítványai közül többek közül meg kell említeni Finta Józsefet, aki tanársegédje is volt és Makovecz Imrét, akivel bensőséges baráti kapcsolatban állt.

1956-ban az Építészmérnöki Kar dékánhelyettese volt. A forradalom napjaiban aktívan dolgozott az oktatás zökkenőmentes fenntartásában. Nem volt tagja az egyetem forradalmi tanácsának. Ennek ellenére 1957-ben fegyelmi eljárást indítottak ellene az a váddal, hogy a hallgatók kívánságának engedve, két köztudottan kommunista kötődésű egyetemi dolgozót lebeszél a fegyveres egyetemi őrsgben való részvételről, ezzel úgymond „akadályozta küzdelmüket az ellenforradalom ellen”. Bardonnak felrótták azt is, hogy az egyetem pe-

cséjtéből saját kezűleg vágta ki az akkor már hivatalosan érvénytelenített Rákosi-címert. A fegyelmi eljárásban elmarasztalták, szigorú megrovásban részesítették és leváltották dékánhelyettesi tisztségéből, de katedráját ekkor még megtarthatta. 1960-ig vezethette a BME Építészmérnöki Kar Rajzi Tanszékét, ekkor politikai okból idő előtt nyugdíjazták. Építész tervezői munkáját folytathatta, szaktudása és kimagasló grafikai tehetsége révén továbbra is élvezte a szakmai megbecsültséget.

Nyugdíjazása után Spanyolországba ment, az ottani építészetéről írta és rajzolta meg fő művét, amelyben a római kortól kezdve a 20. századig történeti sorrend tárgyalja Spanyolország sokrétű építészeti és épületszobrászati emlékeit, bemutatva annak bonyolult kölcsönhatásait. Külön fejezetben tárgyalja a 20. század művészetét meghatározó Antoni Gaudí munkásságát. A könyv máig az építészmérnöki oktatás egyik tankönyve. További könyvei jelentek meg az itáliai, görög, etruszk és normann építészetéről is.

Tehetséges grafikus és festőművész volt. Képzőművészeti alkotásait több kiállításon is bemutatták, a Nemzeti Szalonban, a Visegrádi Múzeumban, az Olasz Kultúrintézetben, az esztergomi Keresztény Múzeumban, és több építészmérnöki szakmai szervezet helyiségeiben.

Képzőművészetéről írta: „1931. áprilisában nyílt meg a Nemzeti Szalonban a római Collegium Hungaricum ösztöndíjasainak kiállítása, melyre meghívtak. A Rómában készített építészeti rajzaimat, és több aquarell képemet állítottam ki, mely utóbbiak persze Szőnyi, Aba-Novák, Molnár C. Pál és Patkó képek között nem tűntek képzőművészeti remekeknek, de soha nem szégyelltem, hogy építész vagyok, aki építészeti élményeimet iparkodom a képzőművészet eszközeivel rögzíteni.”

80. születésnapján, 1984-ben a Magyar Építőművészet folyóiratban Biczó Tamás városépítész méltatta Bardon Alfréd életművét.

1986-ban hunyt el Budapesten. Halálának huszadik évfordulóján, 2006-ban a Budapesti Műszaki Egyetem kertjében felavatták bronz mellszobrát, Keresztfalvi Imre alkotását.

dr. Bató András

Forradalom gyerekszemmel

Kép: Fortepan

A cikk szövege egy rendhagyó ünnepi beszéd keretében hangzott el 2024. október 22-én az albertfalvi 1956-os emlékhelyen.

Tisztelt ünneplő társaim!

Megemlékezésem rendhagyó. Az 1956-os forradalomról és szabadságharcról, az akkor nyolcéves gyerek személyes élményeiről kell számot adnom, nagyon röviden. Így csak kevés eseményről fogok beszélni, egy második általános iskolás szemszögéből.

1956. október 23-a kedd délután egy szokatlan dologra lettünk figyelmesek játszótársaimmal. A házunk lépcsőházában szinte az összes ott lakó felnőtt izgatottan hallgatta az egyik lakótársat.

Arról beszélt, hogy a Duna-parton vonult fel nagyon sok fiatal nemzeti színű zászlókkal. Valamilyen szónoklatról is szó esett, meg arról, hogy az egyik Duna-hídon Budáról kezdett átvonulni a hatalmas tömeg a pesti oldalra.

Lépcsőházunkban érezni lehetett, hogy a felnőttekből valami felszabadultság sugárzott. Bennem gyerekként az az érzés motoszkált, hogy ez valami jó és dicsőséges dolog. Aztán mindenki hazament.

A szerdai napon kora hajnalban hatalmas zaj, csattogás, motordübörgés vert fel bennünket.

Kép: Fortepan / Matthaidesz Konrád

Kép: Fortepan

Kép: Fortepan / Virány László

A szovjet hadsereg tankjai vonultak a Fehérvári úton a Móricz Zsigmond körtér felé.

A hajnali lánctalpas harckocsi vonulás után reggel meglepetésre ébredtünk. Minden csöndes volt és kihalt. Sem autó, sem villamos nem járt. Emberek sem voltak sehol. Mi, különböző korú gyerekek, egy idő után összeverődtünk az utcán. Jó érzés volt a villamos síneken állni. Csodálkoztunk, hogy a felsősöknek, akik délelőttiösök voltak, nem kellett iskolába menniük. Mi alsós délutánosok arról beszéltünk, hogy biztosan nekünk sem lesz már tanítás. Az egyik ötödikes közölte velünk, hogy délután már lesz tanítás, készülődjünk az iskolába. Mi, kicsik, reméltük, hogy nekünk lesz igazunk. Annyira igazunk lett, hogy két hónapig nem kellett iskolába járnunk.

A tankok vonulásán és a váratlan tanítási szüneten túl egy fájó felfedezéssel kellett szembenéznünk: nincs kenyérünk. Bolt nincs nyitva. Akinek volt a házban, ő nekünk nem adott.

Pénteken édesanyám valahonnan egy papírsák kekszet vásárolt. Lehetett vagy öt kiló. Édesanyám annak is adott belőle, aki az előző napon nem adott nekünk a kenyereből.

Október utolsó napjainak egyikén elgyalogoltunk a Móricz Zsigmond körtérre, ahol már több épületet szétlőttek.

Kép: Fortepan / Klausz Ádám

Láttunk kilótt, szétégett szovjet tankot. Elég sokan voltak a téren. A Szent Imre-szobornál jártunk, amikor jött egy teherautó nemzeti színű zászlóval, tele géppisztolyos, viharbátos forradalmárral. A tömeg hatalmas éljenzéssel üdvözölte őket. Én is. Ők lelkesen integettek vissza nekünk. Egy katonatiszt a néphadsereg egyenruhájában ment előttünk. Ő nem integetett, nem éljenzett. Ennek ellenére senki sem nézett rá rossz szemmel, senki nem bántotta őt.

Mindenszentek napjára elterjedt egy felhívás. A halottak napja előtti este tegyen ki égő gyertyát mindenki az ablakába az elhunyt hősökért. A sötétbe hajló kora estén az első égő gyertyákat Benkő István plébános atyánk lakásának ablakaiban láthatam. Hazaérve kértem édesanyámat, hogy mi is tegyünk ki égő gyertyát az ablakunkba hőseinkért. Édesanyám már előkészítette azokat. Én gyűjt-hattam meg a gyertyákat, majd

együtt helyeztük el azokat az ablakainkba.

A forradalom leverésére indult szovjet csapatok rohama közben a forradalmárok felgyújtották a csepeli olajtárolót. Az égő olaj nappal füstoszlopként, este és éjjel hatalmas fátylaként volt látható a Csepel-szigettől a Gelérthegyig. Félelmetes és látványos „tűzijáték” volt.

Nem sokkal karácsony előtt néhány napot jártunk a Sopron úti iskolánkba. A Sopron út – Hengermalom út saroknál volt egy rendőrörs. Mindig az előtt szoktunk elmenni. A forradalom leverése után a szokásunktól eltérően át kellett mennünk a rendőrörsnél az utca túlsó oldalára, mert a sarkot egy szovjet tank foglalta el. Géppisztolyos szovjet katonák álltak őrségben. Ez így volt egészen a tanév végéig, 1957 júniusáig.

Befejezőként személyes élményeim közül kiemelve feltétlen emlékeztetnem kell a Tétényi úti kórház folyosóira, ahol a betegágyakon véres sebesültek feküdtek, az orvosok és ápolók hősies munkájára, a hősi halottak ideiglenes eltemetésére, továbbá arra, hogy a forradalom ellenségei a vöröskeresztes fehér zászló védelme alatt álló Tétényi úti kórházat lőtték, a Fehérvári úton élelmiszerért sorban állókat géppuskázták.

Köszönöm szíves figyelmüket!

dr. Bató András

Katalin-bál

Harmadszor került megrendezésre közösségi házunkban a Katalin-bál, amin az elegáns kikapcsolódásra, élőzenére és táncrea vágyó házaspárok szórakozhattak együtt. A fantasztikusan csillogó környezetben, válogatott finomságokkal teli vacsorával, játékkal és borkóstolóval fűszerezett este igazán különleges élményt nyújthatott minden résztvevő számára. Nem is csoda, hogy az elmúlt évek sikerei után a jegyek pillanatok alatt elfogytak. A koronát az alkalomra a Spárga zenekar által biztosított fergeteges hangulat tette fel. Reméljük, sokszor bulizhatunk még így együtt!

Közös(s)égi találkozások

Itt járt a Mikulás!

A hír igaz. Valóban itt járt. Templomunk azon szerencsés helyek közé tartozott idén, ahova eljött személyesen maga a Mikulás! Képriportunk pontosan dokumentálja ezeket a történelmi pillanatotkat. Jól látszik a képeken a gyerekek izgatott lelkesedése, ami annyira melegséggel töltötte el az öreg püspök szívét, hogy mélyen a zsákjába nyúlt... Úgy tűnik, hogy annyira jól érezte magát köztük, hogy talán eljön jövőre is.

Közös(s)égi találkozások

Beszélgetés Erdő Péterrel

Október 14-én, hétfőn iskolánk vendége volt Dr. Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek. Az ünnepélyes fogadtatást követően a Bíboros úr megtekintette az intézményt, majd 7. és 8. évfolyamos diákjaink kérdéseire válaszolt.

Bíboros úr, honnan érezte, hogy a papság lesz a hivatása? Mikor döntötte el, hogy pap lesz?

Először, amikor ministrálni kezdtem, az olyan 6-7 éves koromban volt, akkor éreztem azt, hogy a mise az valami nagyon fontos dolog. Így lettem elsőáldozó, utána Jézus személye és a szentmise fogott meg, és ami a templomban történik. Akkor még persze nem gondoltam, hogy pap leszek, de hogy ez egy nagyon vonzó és fontos hivatás, azt azért már értettem. 13 éves korom után már egy kicsit jobban érdeklődtem, de az sem volt még döntés, és soha nem játszottam

szentmisét otthon. Nem volt kis oltárom, mert azt gondoltam, hogy ez túl komoly dolog ahhoz, hogy ebből játékot csináljak. Végül érettségi előtt nem sokkal döntöttem el, hogy beadom a jelentkezésemet az esztergomi egyházmegye kispapjai közé.

Bíboros úr, Önnek van példaképe?

Nekem sok kis példaképem volt, mert ebben ez, abban az, tehát egy nagy példaképem, olyan nincs. Kivéve természetesen Jézus Krisztust, az Istenembert. De emberi példaképek közül is volt néhány kiváló ember, akinek az élete tetszett. Ilyen volt például Szalézi Szent Ferenc, aki Don Bosco

Szent Jánosnak is nagyon vonzónak tűnhetett, mert a rendjét is róla nevezte el – a szaléziak rendjét. Aztán ilyen volt Vianney Szent János, az arsi plébános, aki a papoknak lehet védőszentje és példaképe. És persze Szent Péterre, a védőszentemre is példaképként tekintek – igyekeztem az életéről minél többet megtudni, bár nem sok adatot tudunk róla, de hát a Szentírásból mégiscsak. Őt is nagyon szeretem, és újra és újra visszatérek hozzá.

Gyermekkorában gondolta volna, hogy egyszer bíboros lesz?

Nem. Nem csak gyerekkoromban nem gondoltam volna, hanem akkor sem, amikor beléptem a szemináriumba, vagy amikor pappá szenteltek. Gondoljátok meg, hogy amikor én születtem, 1952-ben, akkor az én saját püspököm, Mindszenty József börtönben ült. Amikor beléptem a szemináriumba, 1970-ben, akkor ugyanő még az amerikai követségen ült és onnan nem mehetett ki. Tehát én őt személyesen soha életemben nem láttam. De azt biztosan tudtuk, hogy a papság egy nagyon kockázatos hivatás. Olyannyira, hogy a lelki vezetőm meg is kérdezte apámat, hogy *„Te, Sanyi, nem lesz ez nektek kellemetlen, hogy pap lesz a fiad?”* Édesapám azt mondta, hogy neki már nincs veszténivalója. A papszentelésemkor Mindszenty bíboros úr már halott volt. Utána mehettünk

először nyugatra utazni, azt is csak a szocialista táborba. Tehát szó nem volt arról, hogy egyszer talán bíboros is lehetek. Az egy nagyon lefojtott időszak volt. De hát nem is az volt a lényeg. A lényeg a papság volt, és az az, ami megragadt.

Kitől hallott először Istenről?

A szüleimtől. Minden nap imádkoztunk otthon, reggel, meg este, ünnepek előtt is külön. Aztán első általánosban – akkor Budapesten erre még volt lehetőség – elkezdtem hittanra járni. De olyan nagy volt a nyomás, hogy három hónapoként áthelyezték a papot, volt, akít le is csuktak, úgyhogy másodikban már nem nagyon volt hittanóra. Utána édesapám tanította nekünk otthon a hittant vasárnapoként.

Bíboros úr, melyik gimnáziumban érettségizett?

A pesti Piarista Gimnáziumban – akkor a fiúknak az volt az egyetlen katolikus iskola Budapesten. Magyarból Fekete Antal, az osztályfőnököm tanított, aki kitűnő volt nyelvtanból és irodalomelméletből is. Bár nem szerettem a matematikát, Pogány tanár úrnál jelesre érettségiztem matematikából. Tanáraink közül az utolsó, aki még élt, Jelenits István volt, aki 3 évig hittant tanított nekünk – de őt holnap temetjük, úgyhogy ettől kezdve már nem mondhatom, hogy élnek még tanáraink. Nagyon jó iskola volt.

Mi volt a kedvenc tantárgya?

A hittan és a történelem. Humán érdeklődésem volt. Annyira érdekelt a történelem, hogy általános iskolától érettségiig, de még később is a teológián, ahol egyháztörténelmet tanulunk, történelemből soha nem volt más jegyem, mint ötös. Év végén persze jó volt a bizonyítványom mindentől, de kizárólag jeles osztályzatom csak történelemből volt.

Történt már Önnel valaha valamilyen csoda vagy nyilvánlatkoztatás?

Vannak nagy csodák, amiket az Egyház akár hivatalosan is elismer, vagy a nyilvánosság is azt mondja róla, hogy ez természetesen olyan nagy jel, amit nem tudunk másképp magyarázni, és vannak a kis csodák – olyan események, ami az embernek személyesen csodának bizonyul. Például imádkozom valamiért nagyon konkrétan, és 10 perc múlva pontosan az megtörténik. De ahogy imádkozom érte, és ami történik, az olyan személyes kapcsolatban van egymással, hogy abban választ fedez fel az ember. Ilyen történt az életemben, nem nagyon sokszor, 2-szer vagy 3-szor – de ez nagyon meggyőző volt nekem.

Miből áll egy napja és milyen programjai vannak?

Minden nap a hét összefüggésében helyezkedik el. Ami azt jelenti, hogy hétvégén, tehát szombat-vasárnap ünnepélyes szertartások vannak, bér-

málások, egyházi ünnepek. Legtöbbször különböző plébániákra megyünk – arra kell készülni, szentbeszédet írni és így tovább. A hét többi részében, hétköznapokon viszont világi munkatársak közreműködésével az egyházmegyei irodákban az egyházi ügyek intézésével, adminisztrációval. Egy nap pedig úgy néz ki, hogy reggel szentmise a házunk kápolnijában, utána reggeli, majd kezdődik a hivatali munka, vagy jönnek már hivatalos látogatások, amin tárgyalni akarnak valamiről, vagy kérnek valamit, panaszkodni akarnak valamiről. Erre mondta egyszer egy érsek atya, hogy hát ő nem tudja, de több évtizedes munkája alatt tőle mindig vagy kértek valamit, vagy panaszkodtak valamire, de azt senki sem kérdezte, hogy ugyan üdvözl-e. Pedig ez volna a lényeg. Az pedig olyan dolog, hogy ha nem kérdezik is, azért valamiképpen közvetíteni kell.

Bíboros úr, mit szokott csinálni szabadidejében?

Kedvenc foglalatosságom a régi könyvek olvasása. Esténként előveszek egy régi latin könyvet és egy fejezetet elolvasok belőle.

Volt-e olyan hely az életében, amit mindenképpen meg szeretett volna látogatni vagy van-e még?

Elég sok szép helyen jártam már, de elsősorban nem turistaként, hanem valami miatt oda kellett mennem, és

ha volt egy szabad délután, akkor megnéztük a legszebb látványosságokat is. A Szentföldön voltam ötször különböző időszakokban. Nem mondom, hogy most oda feltétlenül el akarok menni, mert ott most szörnyű helyzet van, de azt azért szeretném, hogy hamarosan olyan legyen a helyzet, hogy mások is nyugodtan el tudjanak oda zárándokolni. Az fontos lenne. 2022-ben voltunk ott egyházzsargyei zárándoklaton.

Van-e a bíboros úrnak kedvenc filmje vagy sorozata?

Nem szoktam annyit tévét nézni, sorozatokat egyáltalán nem nézek. Láttam gyönyörű filmeket életemben – a kedvenc filmjeim mozifilmek voltak. Például az *Egy ember az örökkévalóságnak*. Illetve – mivel nagyon kedvelem a történelmi témájú filmeket – a Tolsztoj regényéből készült szovjet film, a *Háború és béke* is nagyszerű élményt jelentett számomra.

Ön szerint ki a leghívőbb ember?

Hú! Hát ezt személy szerint nem lehet megmondani. Mert a lelkeket csak Isten ismeri. De azt tudom mondani, hogy általánosságban az az igazi hívő, aki aszerint is él. Tehát nem csak egy gondolkodásmód, hanem gondolkodás és cselekvés.

A bíboros úrnak milyen érzés volt, amikor először misét mutatott be?

Az első szentmiséjét a mai rend szerint egy pap a szentelő főpáosztórral együtt tartja – azt a misét, amelyikben fölszentelik. Mert azt már koncelebrálják. Tehát ilyen értelemben a Bakáts téri plébániatemplomban, amikor Lékai László bíboros úr fölszentelt 1975-ben, akkor vele együtt tartottam az első szentmisémet. Az egy nagyszerű élmény volt. Utána mondtam újmisémet egyedül is külön a Tömő utcai kápolnában, mert Futó Karcsi bácsi ott volt akkor már kápolnaigazgató vagy plébános. Aztán mondtam egyet Kelet-Berlinben a Pappel Allee-n, ahol a karmelita szerzetesnővérek éltek, ahol is megismerkedtem az akkori karitás igazgatóval, aki egy nagyon kedves, szerény ember volt, Joachim Meisnernek hívták. Később kölni érsek és bíboros lett. Itt nálunk is járt az egyik Mindszenty-zárándoklat alkalmával Esztergomban, ő tartotta a szentmisét.

Még egy kérdéssel fordulnék a bíboros úrhoz, hogy Ön szerint melyik a finomabb: a túrógombóc vagy a szilvás gombóc?

Azt nem tudom eldönteni, hogy objektíve melyik a finomabb, de a szilvás gombóc nekem jobban ízlik, mert az nem olyan fojtós.

Köszönjük szépen a bíboros úrnak az interjút!

Cikkünk az interjú rövidített változata. Teljes terjedelmében elolvashatjátok egyházközségünk honlapján a www.albertfalviplebania.hu weboldalon *Cikkek* menüpontjában.

Szentek az óvodában

Az őszi szünet után kis és nagy szentek, valamint boldogok lepték el óvodánkat. Találkozhattunk Szent Istvánnal, Szent Györggyel, Szent Mihállyal, Boldog Gizellával, Szűz Máriával, Gianna Beretta Mollával és sok-sok társukkal.

Többéves hagyomány nálunk, hogy november első hetében megünnepeljük a szenteket és a boldogokat a *Legyetek szentek!* programunk keretén belül.

Óvodánkba járó családjainkkal egyetértésben alakítottuk ki ezt a hagyomán-

nyat. Mindannyiunk számára fontosak a keresztény ünnepek, s hogy ezeket megismertessük, illetve közel vigyük a gyerekekhez, amennyire csak lehet. A célunk megvalósulni látszik, amit az alábbi párbeszéd is jól mutat:

– *Ez a nap olyan, mint a farsang!*

– *Nem! Ez olyan, mint a mennyország!*

Szent Cecília, a szent zene védőszentjének ünnepén a Vörösbegy csoport ellátogatott az albertyfalvi Szent Mihály-templomba *Orgonasimogató* nevű programra. Az orgonával Bene Balázs ismertette meg az óvodásokat, akinek hálásan köszönjük a bemutatót!

Szent Márton napján iskolaközpontunk Márton-napi mulatságot szervezett minden korosztály számára. A program este lámpás felvonulással zárult.

Kovács-Rokolya Boglárka
óvónő

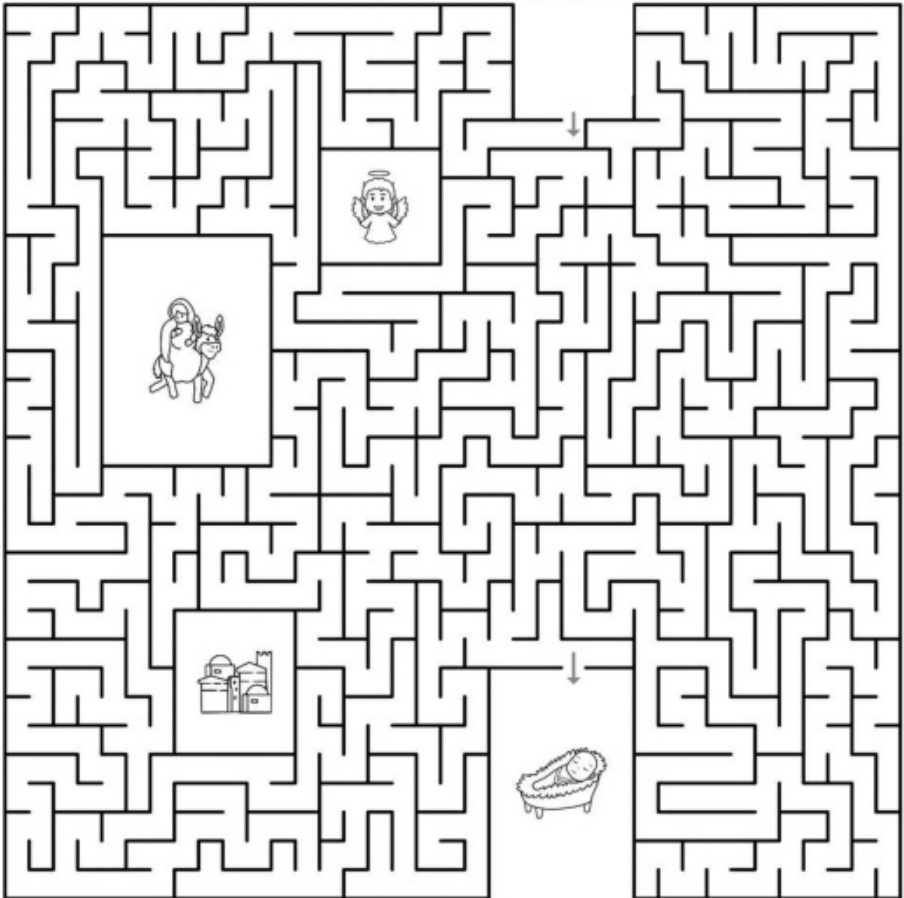

Színezd ki a Szent Családot!

Karácsonyi útkereső

Hosszú az út Betlehemig. Segíts a három napkeleti bölcsnek eljutni az újszülött Jézushoz!

Plébániánk programjai

Szentmisék

hétfő	7.00
kedd	7.00
szerda	18.00
csütörtök	18.00
péntek	7.00
szombat	18.00
vasárnap	7.30; 10.00; 18.00

Szentségimádás a templomban

hétfő, szerda, csütörtök	7.30 - 18.00
kedd, péntek	7.30 - 20.00
minden hónap első vasárnap	17.00 - 18.00

Gyóntatás

hétfő	7.30-tól
péntek	7.30-tól és 16.30 - 17.30

Ovis hittan

szerdánként 16.30 - 17.00 a közösségi házban

Elsőáldozásra készülők hittanja

csütörtökönként 16.30 - 17.30 a közösségi házban

Bérmálkozásra készülők hittanja (14 éves kortól)

minden hónap 2. és 4. péntekén 16.30 - 18.00 a plébánián / közösségi házban

Hittanos játékos együttlét (általános iskola 4-5. osztály és 6-7. osztály)

keddenként 17.00 - 18.00 a közösségi házban

Ifjúsági hittan (8-10. osztály és 11. osztály - egyetemista korig)
szerdánként 19.00 - 21.00 a közösségi házban

Felnőtt ifi hittan (25 év felett)
keddenként 20:00 - 21:30 a közösségi házban

Felnőtt bibliaóra
minden hónap 2. és 4. hétfőjén 19.00-tól a közösségi házban

Házaspárok hittanja
minden hónap 1. péntekén 20.30 - 22.00 a közösségi házban

Katekumenek hittanja
minden hónap 1. és 3. csütörtökén 19.00 - 20.30 a közösségi házban

Ministráns foglalkozás
kéthetente szombaton 9.00 - 10.30 a sekrestyében

Plébániai oratórium (játékos foglalkozás általános iskolásoknak)
minden hónap 1. szombatján 9.30 - 12.00 a közösségi házban

Cserkészlet (8 éves kortól fiúknak és lányoknak)
Érdeklődni lehet: 815cspkh@gmail.com

Szent Angéla imakör (egyedülálló hölgyeknek)
minden hónap harmadik hétfőjén 19.00 - 20.30 a közösségi házban

Szent Anna nyugdíjas klub (60+ éveseknek)
hétfőnként 16.00 - 18.00 a közösségi házban

Szent Mónika édesanyák imaközössége találkozója
minden hónap első hétfőjén 18.30 - 20.00 a közösségi házban

Apaklub (szentségi életet élő férjeknek, apáknak)
minden páratlan hét keddjén 19.30 - 22.00 a közösségi házban

Exodus férfiközösség találkozója

szerdánként 21.00 - 22.00 a közösségi házban

Babás, kisgyermekes szentségimádás

csütörtökönként 10.00 - 11.00 a templomban

Baba-mama kör

péntekenként 10.00 - 11.30 a közösségi házban

Családos szentségimádás

minden hónap 2. péntekén 18.00 - 19.00 a templomban

Karizmatikus közösség nyitott összejövele imaszolgálattal

minden hónap 3. csütörtökén 19.30-tól a közösségi házban

Karizmatikus közösség szentségimádása a papi hivatásokért

minden hónap első péntekén 19.00 - 20.00 a templomban

Dicsőítő szentségimádás (az Új Szív Közösség nyitott alkalma)

minden hónap első keddjén 19.00-tól a templomban

Gitáros kórus

plébániánk honlapján a *Hirdetések/Esemény naptár* menüpontban meghirdetett vasárnapokon 8.30-tól próba a közösségi házban, utána éneklés a 10.00 órai szentmisén

Klasszikus kórus próbák

hétfőnként 18.00 - 20.00 a Szent II. János Pál Iskolaközpont közösségi termében

Asszonytorna (tartásjavító, kondicionáló, zsírégető mélyizomtorna)

keddenként vagy csütörtökönként 19.30 - 20.30 a közösségi házban

Karitás élelmiszerosztás

péntekenként 7.40 - 8.00 a templomkertben

Az időpontok tájékoztató jellegűek, változás lehetséges. Kérjük, hogy figyeljétek a szentmisék végén a hirdetéseket, melyek felkerülnek plébániánk honlapjára is: www.albertfalviplebania.hu!

A REMÉNY ZARÁNDOKAI SZENTÉV

2024. december 24. – 2026. január 6.

www.iubilaeum2025.va

► **A kereszt** a hit jelképe, amely a képen mozgásban van. Ahogy Isten felénk fordul és **lehajol hozzánk**, úgy itt a kereszt is az emberek felé hajlik. Az első **emberalak ebbe kapaszkodik**: Isten nem hagy el, hanem Jézusban reményt és biztonságot ad.

► **A horgony** a remény szimbóluma. **Reményünk**, hogy utunk végén Jézussal teljesen és örökre **boldogok leszünk**. Ez a remény **életünk minden viharát kiállja**, mert Ő megtart még a legnagyobb hullámokban is.

► **A négy emberalak** a világ minden tájáról (Észak, Dél, Kelet, Nyugat) érkező emberiségre utal. **Egymásba kapaszkodnak**, kifejezve összetartozásunkat: bárhonnán is jövünk, Isten gyermekeiként mind egymás testvérei vagyunk. Nem magányosan, hanem **mint közösség haladunk** az úton **Isten felé**.

► **A háborgó tenger** az emberi **élet nehézségeit** jelképezi, amikor leginkább szükségünk van arra, ami biztos és maradandó. Csak a **remény vihet** minket **tovább**.

Magyar Katolikus
Püspöki Konferencia
Hitoktatási Bizottsága

„Szám, a csillag, amelyet napkeleten láttak, vezette őket, míg végre meg nem állt a hely fölött, ahol a gyermekek volt. ”

(Mt 2,9)